

Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus Tampereen kaupungin ja valtion välillä

2021-2027

TAMPERE

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus

1. Sopimusosapuolet

Sopimuksen allekirjoittavina osapuolina ovat työ- ja elinkeinoministeriö (jäljempänä TEM) ja Tampereen kaupunki.

Tampereen ekosysteemisopimuksen muut yhteistyösopimukset ovat:

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Ympäristöministeriö

Business Tampere Oy

Tampereen kaupunkiseutu

Tampereen korkeakouluyhteisö

VTT

Pirkanmaan liitto ja

Pirkanmaan ELY-keskus

2. Tarkoitus ja tausta

Hallitus on asettanut tavoitteeksi nostaa Suomen tutkimus- ja kehittämismenojen osuus nykyisestä 2,7 prosentin bruttokansantuoteosuudesta 4 prosenttiin 2030 mennessä. Tähän pääsemiseksi tarvitaan yhteistä näkemystä ja missioita, kunnianhimoisempaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (tki-toimintaa) sekä investointeja niin julkiselta kuin yksityiseltä sektorilta.

Kansallisen TKI-tiekartan mukaan korkeatasoinen osaaminen on perusta, jolle tavoitteiltaan kunnianhimoista, alueiden, alojen ja organisaatioiden vahvuudet hyödyntävää, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja yhteiskunnan uudistumista tukevaa innovaatiotoimintaa voidaan rakentaa. Valtion ja kaupunkien väliset ekosysteemisopimukset ovat olennainen osa tiekartan uutta kumppanuusmallia, jonka tavoitteena on vahvistaa julkisen ja yksityisen sektorin välistä tki-yhteistyötä. Osaamiskärkien vahvistamiseksi, leventämiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi tutkimusta ja sitä hyödyntäviä verkostoja on koottava isommiksi osaamiskeskittymiksi ja ekosysteemeiksi.

Hallitusohjelmassa linjataan, että yliopistokaupunkien kanssa luodaan erilliset sopimukset julkisen ja yksityisen tki-rahoituksen strategisesta kohdentamisesta globaalisti kilpailukykyisten ekosysteemien vahvistamiseksi. Ekosysteemisopimukset ovat osa hallituksen toimia, joilla Suomesta halutaan luoda vuoteen 2030 mennessä maailman toimivin kokeilu- ja innovaatioympäristö. Hallitusohjelman strategisena tavoitteena on, että Suomi tunnetaan teknologisen kehityksen, innovatiivisten hankintojen ja kokeilukulttuurin edelläkävijänä. Innovatiivisten julkisten hankintojen määrää halutaan kasvattaa 10 prosenttiin julkisista hankinnoista vaalikauden loppuun mennessä sekä niiden avulla kehittää palveluja, luoda kasvua ja mahdollistaa referenssimarkkinoiden kehittymistä.

Kansallisen kaupunkistrategian mukaan kaupungit toimivat osaamisen ja innovaatiotoiminnan sekä yritystoiminnan kehittämisen alustoina. Strategia tunnistaa, että kaupungit ja valtio yhdessä korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä elinkeinoelämän kanssa luovat edellytyksiä maailmanluokan osaamiskeskittymille ja innovaatioympäristöille.

Sopimuksessa määritellyt strategiset painopisteet vastaavat opetus- ja kulttuuriministeriön tunnistamia ja tukemia korkeakoulujen osaamiseen perustuvia vahvuuksia.

Sopimus on luonteeltaan aiesopimus, joka määrittää osapuolten tahtotilan, tavoitteet ja painopisteet.

3. Tavoitteet

Ekosysteemisopimusten kantavana ideana on innovatiiviset ja edelläkävijyyttä tavoittelevat kaupungit, jotka omien vahvuuksien pohjalta hyödyntävät digitalisaation, uusien teknologioiden ja hiilineutraaliuden tuomia mahdollisuuksia ja siten vauhdittavat elinkeinoelämän uudistumista ja kestäväää kaupunkia.

Sopimuksilla vahvistetaan vetovoimaisten osaamiskeskittymien ja innovaatioympäristöjen rakentumista sekä suomalaisten toimijoiden kytkeytymistä kansainvälisiin tki-verkostoihin ja arvoketjuihin. Sopimuksilla kehitetään innovaatiotoiminnan ekosysteemejä eli tiiviitä yhteistointaverkostoja, vahvistetaan osaamiskärkeä sekä lisätään tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuutta kaupunkilähtöisesti. Keskeisinä keinoina ovat kaupunkikehityshankkeet, innovatiiviset julkiset hankinnat, tutkimustulosten hyödyntäminen, uudet liiketoiminta-ekosysteemit, start-up -yhteisöt sekä osaamisen vahvistaminen kansainvälisten osaajien avulla. Toimenpiteiden odotetaan luovan uutta paikallista kehitysdynamiikkaa, kansainvälisesti merkittäviä uusia kasvuavauksia sekä kaupunkien välisen yhteistyön tiivistymistä sopimuksen painopistealueilla.

Kaupungin ja valtion välinen ekosysteemisopimus tukee Tampereen kaupunkiseudun innovaatiotoiminnan kasvua, kilpailukykyä, elinvoimaa, työllisyyttä ja kansainvälistymistä. Toimenpiteet kohdistuvat pitkäjänteisesti seuraavassa kohdassa 4 kuvattuihin strategisiin painopistealueisiin.

Painopistealueiden keskeiset sisällöt on valmisteltu yhteistyössä Tampereen korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän kanssa.

4. Strategiset painopistealueet 2021-2027

Tampereen ekosysteemisopimuksen strategiset painopisteet ovat valikoituneet Tampereen kaupungin, Tampereen kaupunkiseudun, Tampereen korkeakouluuyhteisön, VTT:n, Pirkanmaan liiton ja Pirkanmaan ELY-keskuksen sekä työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä ympäristöministeriön kanssa käytyjen keskustelujen ja neuvottelun pohjalta. Painopisteet pohjautuvat alueen yritysten ja innovaatio-organisaatioiden osaamiseen sekä kasvua edistäviin strategioihin (maakuntaohjelma, älykkään erikoistumisen strategia, seudun elinkeinostrategia, MAL-sopimus).

Valitut strategiset painopisteet ovat **Sustainable Industry X, Rakennukset, energia ja infra –kokonaisuus** sekä **Digitaaliset terveystratkaisut**. Valituissa painopisteissä ja ekosysteemeissä on tunnistettu olevan Tampereen alueen, Pirkanmaan ja Sustainable industry X osalta myös kansainvälistä edelläkävijyyttä. Esitetyt toimenpidekokonaisuudet edistävät vähähiilisyttä, strategisia kaupunkikehityshankkeita (alustat) sekä uusimman osaamisen ja teknologian hyödyntämistä.

4.1 Painopistealue: Sustainable Industry X

Sustainable Industry X (SIX, kansallinen teollisuuden yhteistyöaloite) –kokonaisuuden strategisena tavoitteena on edistää kansallisen kehitystoiminnan monimuotoista eteenpäin viemistä ja rakentaa pysyvä perusta yhteiselle kilpailukyvyyn rakentamiselle teollisessa sektorissa. Tätä kautta halutaan nostaa Euroopan digitaalisuuteen perustuvaa teollisuuden kilpailukykyä uudelleen maailman johtavalle tasolle, jossa se oli tietoliikenteen kehityksen toisessa ja kolmannessa vaiheessa. Tekoäly (AI) mahdollistaa uutta liiketoimintaa sekä lisää tuottavuutta ja tehokkuutta. Ekosysteemin osaamisen vahvistamisessa ja uudistamisessa tavoitellaan teknologista edelläkävijyyttä, TKI-toiminnan vahvistamista, alan houkuttelevuutta ja osaamisen laaja-alaista hyödyntämistä. Painopisteellä edistetään teollisuudesta syntyviä startuppeja sekä haastetaan startupit teollisuuden digikehitykseen mukaan. Liiketoiminta-ekosysteemin koko Tampereen alueella on noin 13 000 M€ ja noin 160 yritystä, mahdollistaen yli 50 000 työpaikkaa. Ekosysteemin tunnistettu vientipotentiaali on teollisuuden digitalisaatio- ja ympäristöosaaminen.

4.1.1 Toimenpidekokonaisuus: SIX laajan kansallisen verkoston ja tiekartan kehittäminen ja jalkauttaminen

- Laaja teollisuuskaupunkien ja -yritysten yhteistyön fasilitointi. Sisältää tiekartan, testbed-yhteistyön, sekä löydettyjen uusien yhteisten toimintamuotojen käyntiin saattamisen ja pilotoinnin. Tavoitteena on mahdollistaa alueiden yli menevät laajemat kokonaisuudet.

4.1.2 Toimenpidekokonaisuus: Kansallisen älykkäiden koneiden ekosysteemin nostaminen kansalliseksi kärjeksi

- Tavoitteena on tukea teknologista edelläkävijyyttä, yhteistyötä sekä vaikuttavuutta älykkäiden koneiden ja siihen liittyvien ekosysteemien osalta. Toimenpiteinä tämä tarkoittaa mm. yhteisiä kansallisia ja kansainvälisiä toimintamalleja ja niiden pilotteja mm. osajiin, teknologisiin alustoihin sekä teknologioiden kehittämiseen liittyen. Lisäksi tavoitteena on EU rahoituksen merkittävä lisääminen TKI-toimintaan toimija-verkoston avulla ja toiminnan laadullisella parantamisella kaikilla osa-alueilla.

4.2 Painopistealue: Rakennukset, energia ja infra

Toisena strategisena painopisteenä on edistää kaupunginosatasoisen kestäväen rakennetun kaupunkiympäristön innovaatioekosysteemien kehittämistä Hiedanrannassa. Tavoitteena on energia-, rakennus- ja ICT-sektoreita yhdistävän tutkimus- ja yritysryppään synnyttäminen, joka tuottaa Hiedanrannassa seuraavien vuosien aikana kunnianhimoisia hiilinegatiivisia ja

skaalautuvia kaupunginosatason toteutuksia. Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan ja liiketoiminnallistetaan energiainnovaatioekosysteemi. Toisessa vaiheessa on tavoitteena samankaltaisella prosessilla kehittää kaupunginosatasoinen ravinnekierto ja luontopohjaisten ratkaisujen innovaatioekosysteemi. Kestävän rakennetun kaupunkiympäristön suunnittelu ja toteutus muuttavat nykyisiä liiketoimintamalleja ja luovat uutta liiketoimintapotentiaalia. Systeminen muutos edellyttää rakennus- ja energia-alan osaamisen muutosta alueen koulutusorganisaatioiden avulla. Painopisteellä halutaan edistää rakennusalueelle uutta startup-toimintaa sekä yhdistää energia-alan startup-toimintaa rakentamiseen. Vientipotentiaaliksi on tunnistettu edelläkävijänä kestävän kaupungistumisen ratkaisut. Liiketoimintaekosysteemin koko on noin 8 000 M€ ja noin 400 yritystä, käsittäen arviolta 4 000 työpaikkaa.

4.2.1 Toimenpidekokonaisuus: Rakennetun kaupunkiympäristön energiaratkaisujen innovaatioekosysteemin kehittämisen ja sen toiminnan liiketoiminnallistaminen

- Hiedanrantaan on laadittu yhteistyössä VTT:n kanssa toimintamalli kaupunginosatasoisen energiainnovaatioekosysteemin rakentamiseksi. Malli pohjautuu laajaan yritys ja kehittäjätoimijoiden haastatteluun. Mallissa keskeistä on keskitetyn innovaatioprosessin johtaminen. Mallin tavoitteena on mahdollistaa tulevaisuudessa jopa energiakehityksen yhtiöittäminen. Toimintamallissa on tavoitteena myös fasilitoida energian, ICT:n ja rakentamisen ekosysteemien veturiyritysten innovatiivinen hankintamenettely. Keskeistä on, että niin koko alueen rakentamisen ohjaamisessa kuten kaavoituksessa ja tontinluovutusmenettelyissä kuin kiinteistökohtaisessa suunnittelussa löydetään esimerkiksi innovatiivisten julkisten hankintojen avulla elinkaaripäästöiltään jopa hiilinegatiivisia sekä liiketaloudellisesti elinkelpoisia toteutuksia, joilla on merkittävää kansainvälistä liiketoimintapotentiaalia.

4.2.2 Toimenpidekokonaisuus: Rakennetun kaupunkiympäristön ravinnekierto- ja luontopohjaisten ratkaisujen innovaatioekosysteemin kehittäminen ja sen toiminnan liiketoiminnallistaminen

- Energian ohella ravinto on yksi elämisen perusedellytys. Kestävän kaupungistumisen kehittämisessä on havaittavissa, että kaupunkien rooli tulee kasvamaan ravinteiden tuotannossa ja ehkä myös ravinnon tuotannossa. Kaupungissa ihmisten toiminta tuottaa ravinteita, joiden kierrättäminen ravinnontuotannon käyttöön tulee ratkaista toimivalla, taloudellisella ja turvallisella tavalla. Ravinteita syntyy niin viheralueilla, ruuan valmistuksessa kuin sanitaatiossa. Hiedanrannassa on kierrätetty sanitaation tuottamia ravinteita jo useita vuosia mikrotermisellä käsittelyllä ja ravinteita on käytetty viheralueiden rakentamisessa. Lisäksi EU:n Horizon 2020 rahoittama UnaLab hanke on kehittänyt ja toteuttanut pilotteja luontopohjaisia ratkaisusta kaupunkialueella.

Toisin kuin energia sektorilla ravinnekierron ja luontopohjaisissa ratkaisussa ei ole vielä laajaa yritys kenttää, eikä yrityksistä lähtevää merkittävää panostusta liiketoiminnan kehittämiseen. Tässä toisessa toimenpidekokonaisuudessa onkin tarkoituksena hyödyntää ensimmäisessä vaiheessa toteutettavan energiasektorin innovaatioekosysteemin kehittämisen ja sen toiminnan liiketoiminnallistamisesta syntyvää mallia myös ravinnekierron ja luontopohjaisten ratkaisujen innovaatioekosysteemin toteuttamiseen ja sen liiketoiminnallistamiseen.

4.3 Painopistealue: Digitaaliset terveysteknologiat

Tampereelle on kehittynyt monipuolinen terveysteknologian tutkimus-, kehitys ja testausympäristö sekä lähes sadan yrityksen suuruinen terveysteknologian ja biotieteiden liiketoimintaekosysteemi. Ekosysteemillä on monipuoliset kyvykkyydet ja tarvittava mittakaava innovaatioiden ja yritysten kasvun edistämiseen sekä terveydenhuoltojärjestelmän kehittämiseen. Kolmantena strategisena painopisteenä on edistää alueen toimijoiden yhteistyötä ja kiihdyttää kasvua vastaamalla terveysteknologian kolmeen keskeiseen haasteeseen: 1) Terveystietojen potentiaalinen hyödyntäminen, 2) mahdollisuus innovoida aidoissa hoitoympäristöissä ja 3) ekosysteemin kehittäminen alan erityistarpeet huomioiden. Ekosysteemin osaamisen vahvistamisessa ja uudistamisessa tavoitellaan terveysteknologian mahdollisuuksien tunnistamista korkean teknologian osaajien keskuudessa. Painopisteen startup-ekosysteemin kehittämisessä tavoitellaan HealthHub toiminnan tukemista ja hoitoympäristön avaamista. Liiketoimintaekosysteemin koko on 1 050 M€, käsittäen yli 11 000 työpaikkaa ja 90 yritystä. Tampereen seudulla on kymmeniä terveysteknologian ja biotieteiden yrityksiä, joilla on kansainvälistä liiketoimintaa sekä useita tutkimuslähtöisiä alkavia yrityksiä, joiden tuotteilla on globaali kysyntäpotentiaali. Lisäksi Tampereen seudulla työskentelee eri tavoin tekoälykehityksen parissa yli 4700 ammattilaista

4.3.1 Toimenpidekokonaisuus: Terveystietojen potentiaalinen hyödyntäminen

- Tekoälyn ja analytiikan sovellusten edistäminen terveysteknologialla valituilla kokeilualueilla rakentamalla TKI-yhteistyömalli AI Hubin kanssa sekä terveystietojen hallinta ja hyödyntäminen yritysten innovaatio- ja kaupallistamisprosesseissa.

4.3.2 Toimenpidekokonaisuus: Innovointi aidoissa hoitoympäristöissä

- Hoitopolkujen ja -ympäristöjen hallittu avaaminen tutkimus- ja kehitystoiminnalle uutena palvelukokonaisuutena TAYS:n HealthHubin yhteydessä.

4.3.3 Toimenpidekokonaisuus: Ekosysteemikehitys ja innovaatioiden kaupallistaminen

- Terveysteknologian innovaatioekosysteemin kehittäminen ja fasilitointi alan erityisvaatet huomioiden sekä uudenlainen integrointi startup- ja invest-in-toimintoihin.

Tampereen kaupunki ja korkeakoulu yhteistyö (Tampereen yliopisto ja Tampereen ammattikorkeakoulu) ovat laatineet kumppanuussopimuksen strategisen yhteistyön ja johtamisen välineeksi. Kumppanuussopimuksen kärkinä ovat opiskelijajäystävällisyyden edistäminen ja kansainvälisyyden ja yhteisten kansainvälisten verkostojen ja avustusten edistäminen, osaamisen turvaaminen kilpailukykyyn turvaamiseksi sekä uudenlaisen kumppanuuden rakentaminen tietoperusteista päätöksentekoa ja palveluinnovaatioita kehittämällä. Kumppanuussopimus toimii siten monesta näkökulmasta yhteisenä työkaluna toteuttaa ekosysteemisopimuksen tavoitteita kumppanitoimijoiden välillä ja kanssa.

Tampereen kaupunki ja VTT syventävät yhteistyötään kumppanuussopimuksella. Kaupungin ja VTT:n kumppanuus on perustunut laajaan ja ammattimaiseen yhteistyöhön, joka on luonut monella tapaa pohjaa alueen innovaatioille, palveluiden uudistamiselle, osaamisen turvaami-

selle ja kehittyvän kaupungin rakentamiselle. Tätä yhteistyötä halutaan jatkaa ja sitä tavoitellaan lisää, mutta samalla yhteistyötä halutaan systematisoida ja tehdä jatkossa koordinoitummin. Osapuolten yhteisenä tahtotilana on muodostaa strateginen kumppanuus, joka ohjaa hankkeita kohti yhteisiä, kunnianhimoisia ja pitkäaikaisia tavoitteita. Yhteisenä tavoitteena on tukea toisiaan maailmanluokan osaamisen, yhteiskunnallisten ratkaisujen, menestyvien yritysten ja uusien investointien synnyttämisessä.

4.4 Poikkileikkaavat kehittämisen kärjet

Valittuja kolmea strategista painopistettä tuetaan tekoälyn edistämisen, osaamisen vahvistamisen ja uudistamisen sekä startup-ekosysteemin kehittämisen teemoilla. Näiden teemojen keskeiset tavoitteet on kuvattu strategisissa painopisteissä sustainable industry X, rakennukset, energia ja infra sekä digitaaliset terveystratkaisut. Näiden poikkileikkaavien teemojen toimenpidekokonaisuuksilla vastataan laajasti ekosysteemien uudistuvan osaamisen tarpeisiin.

Osaamisen vahvistaminen ja uudistaminen Tampereen kasvuekosysteemeissä kytketään osaksi AuroraAI-ohjelman toteutusta. Aurora AI-ohjelmalla luodaan tekoälyä hyödyntäen edellytyksiä ihmiskeskeiselle toiminnalle.

Alueella olevia kansainvälisiä osaajia kytketään systemaattisesti osaksi tki-alustoja siten, että yritysverkostot ja kansainvälisten osaajien ammatilliset verkostot kytkeytyvät luontevasti toisiinsa tukeviksi elementeiksi samalla vauhdittaen yritysten innovaatiopohjaista kasvua ja kansainvälisiä liiketoiminta-avauksia. Vastaavasti samat tki-alustat toimivat osaajien houkuttelun yhtenä työvälineenä globaaleihin osaajakeskittymiin suuntautuvassa markkinoinnissa. Tampereen kaupunki koordinoi Kansainvälisen osaamisen palvelukokonaisuuden alla olevaa International HUB Tampere -toimintaa, joka on osa isojen kaupunkien Talent Boost -verkoston Talent HUB-toimintaa.

Platform6 on Tampereen kaupungin mahdollistama startup-keskittymä ja avoin kohtaamispaikka, joka palvelee startup-ekosysteemikehitystä ja kohdennetusti varhaisen vaiheen startup-yrityksiä. Platform6 on näyteikkuna uudelle yritystoiminnalle ja innovaatioille. Se luo kaupungin ydinkeskustaan toimintaympäristön, joka on myös kansainvälisesti houkutteleva paikka yrittämiselle. Keskeinen kehittämistoimenpide on antaa uutta tukea varhaisen vaiheen startup-yrityksille: tarjota matchmaking-, verkottamis- ja laaja-alaisia kehittämisspalveluita sekä yhteisön tukea startup-yrityksille, jotta edellytykset kehittyä kasvuyrityksiksi paranevat.

4.4.1 Toimenpidekokonaisuus: Osaamisen vahvistaminen ja uudistaminen tekoälyn mahdollisuuksia ja potentiaalia hyödyntäen

- Tavoitteena on aikaansaada tekoälylle ja käyttäjille (yritykset sekä julkiset palvelut) parhaiten soveltuva dataformaatti, tiedontallennus, systeemiarkkitehtuuri ja käytettävyys. Oleellista on määritellä kerättävän tiedon yksityiskohdat työnhakija-, työnantaja- sekä koulutusdatasta. Jatkuvasti prosessin edetessä tarkastellaan olemassa olevien ja kehityksen alaisiksi tunnistettujen muiden vastaavien järjestelmien soveltuvuutta samaan tarpeeseen ja tavoitteeseen. Prototyypin avulla aloitetaan tekoälyn käyttämisen pilotoinnit, jonka jälkeen järjestelmää parannetaan tulosten perusteella yhdessä yritysten kanssa.

4.4.2 Toimenpidekokonaisuus: Startup-yhteisön kehittäminen ja osaajatiimien poluttaminen ekosysteemeihin

- Platform6:een ohjautuvien osaajatiimien valinnassa korostuu kasvuhakuisuus sekä pyrkimys synnyttää uutta liiketoimintaa ja ratkaisuja valittujen ekosysteemien puitteissa. Tavoitteena on synnyttää alkavien yritysten yhteisö, joka tuottaa monipuolisia ratkaisuja ekosysteemien tarpeisiin. Osaajatiimeille tarjotaan maksutonta yhteisö- ja ryhmätyötilaa, ja matkaa kohti ekosysteemejä tuetaan kohdennetuilla palveluohjelmilla. Toiminnan orkestroinnista vastaa yhteisömanageri, joka poluttaa osaajatiimejä, vastaa näiden tukitarpeiden kartoittamisesta sekä tarvittavista palveluohjelmista.
- Orkestroinnin tueksi rakennetaan ohjausmalli, jonka avulla tuetaan uusien kasvuhakuisten osaajatiimien ja yritysverkostojen syntymistä, ja jolla osaajatiimeille varmistetaan riittävä tuki kehittymisen aikana.

4.4.3 Toimenpidekokonaisuus: Tampereen ekosysteemisopimuksen koordinointi, ohjausryhmätoiminta, kumppanuusfasilitointi, toimenpideohjelman koordinointi

- Tehokkaan koordinointi- ja hallintomallin rakentaminen sekä tiedolla johtamisen mallin rakentaminen vaikuttavan toimenpideohjelman tueksi.

4.4.4 Toimenpidekokonaisuus: Kaupunkikehitysalustojen hyödyntäminen

- Toimenpidekokonaisuudella tuetaan keskeisten kaupunkikehitysalustojen hyödyntämistä strategisissa painopisteissä. Fasilitoinnilla edistetään erityisesti yritysten kehittämissympäristöjen, SMACC ympäristöjen, Hiedanrannan, HealthHubin, Kotidigin, BTC:n ja Platform6:en alustojen hyödyntämistä.

5. Sopimuksen rahoitus

Valtio ja kaupunki yhdessä rahoittavat sopimuksen toteuttamista. Sopimusta rahoitetaan EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoituksella vuosina 2021-2027 (EAKR, ESR ja soveltuvien osin JTF). Tätä ennen sopimusten toimeenpanon käynnistystä rahoitetaan kansallisesta alueellisesta kehittämisrahasta (AKKE-raha).

Kaupunkiseudun rahoituskehys sopimuksen mukaiseen toimintaan osoitetaan TEM:n alueellisissa rahoitusjakopäätöksissä (AKKE-rahoitus ja EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoitus) pohjautuen sopimusohjeissa (TEM 24.6.2020) määriteltyihin kriteereihin.

Ekosysteemisopimuksen kokonaisrahoituksessa sovelletaan ohjeellista jakosuhdetta, jossa paikallinen omarahoitusosuus (Tampereen kaupunki ja muu julkinen rahoitus) on 40% ja EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoituksen osuus 60% (EU ja valtio). Käynnistysvaiheen AKKE-rahoituksessa sovelletaan samaa rahoitussuhdetta. Mahdollisissa yliajallaisissa teemaverkostoissa sovelletaan tästä poikkeavaa jakosuhdetta.

EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen sisältämiä rahoitusvälineitä voidaan erikseen hyödyntää sopimuksen mukaisten kokonaisuuksien (kuten investoinnit) toteuttamiseen.

6. Toteutus ja seuranta

Kaupunkien kanssa solmittavat ekosysteemisopimukset yhdessä muodostavat EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman kestävästä kaupunkikehittämisestä koskevan kaupunkikehittämisen suunnitelman. Kunkin kaupunkiseudun sopimuksessa toteutettavien toimenpiteiden tulee olla kaupunkikehittämisen suunnitelman mukaisia. Toimeenpanossa noudatetaan lakia alueiden kehittämisestä ja alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta ja rahoittamisesta. Hankkeiden tukikelpoisuuden arviointi perustuu Uudistuva- ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman ohjelma-asiakirjaan.

Sopimuksen toteuttamista seurataan oheisen toimenpidesuunnitelman kautta, johon tässä vaiheessa on esimerkinomaisesti kirjattu suunnitteilla olevia hankeaihoita. Toimeenpanosuunnitelmaa käytetään jatkossa sopimuksen tavoitteiden toteutumisen seurantaan. Sopimuksen toteutuksen myötä täsmentyvät toimenpiteet ja hankkeet kirjataan vastaavalla tavalla.

Ekosysteemisopimusta varten Tampereen kaupunki perustaa johtoryhmän, jossa ovat edustettuina sopimuksen paikallinen pääosapuoli Tampereen kaupunki ja muut paikallisesti tarpeellisiksi katsotut yhteistyötahot. Johtoryhmä vastaa sopimusta toteuttavien ja sopimuksessa mainittujen strategisten painopisteiden mukaisten hankkeiden ja toimenpiteiden valinnasta sekä toteutuksen seurannasta.

Sopimukset solmineiden kaupunkien, työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden sopimuksissa mukana olevien kansallisten toimijoiden välille perustetaan kansallinen ohjausryhmä, jonka tehtävänä on koordinoita ja seurata sopimusten toteuttamisen kokonaisuutta. Ohjausryhmän tarkoituksena on myös varmistaa hyvä vuorovaikutus kaupunkiseutujen kanssa tavoitteena sopimusten laadukas ja tuloksellinen toteuttaminen ja vertaiskehittäminen.

Sopimuksen sisältöjä (strategisia painopisteitä) voidaan tarpeiden mukaan ja osapuolten välillä yhteisesti tarkistaa sopimuskauden aikana sopimusasiakirjaa päivittämällä. Niin ikään, mikäli sopijaosapuolen edellytykset sopimuksen toteuttamiseen oleellisesti muuttuvat, sopimusta voidaan tarkistaa tai se voidaan purkaa sopijaosapuolen aloitteesta. Tarkistaminen ja purkamisilmoitus tehdään kirjallisesti.

Sopimus astuu voimaan molempien osapuolten allekirjoitettua sen ja päättyy 31.12.2027.

Allekirjoitukset

Mika Lintilä
Elinkeinoministeri
Työ- ja elinkeinoministeriö

Lauri Lyly
Pormestari
Tampereen kaupunki

LIITE: Alustava toimenpidesuunnitelma